

§ 99

Församlingsinstruktion för Lunds pastorat

Dnr 1.1. P-2024-65

Föreligger skrivelse från domprosten 2024-10-10 vari framgår att kyrkorådet vid årets början inledde arbetet med revidering av FIN (församlingsinstruktionen). I skrivelsen finns en närmare beskrivning av processen. Sammanfattningsvis framgår att kyrkorådet i februari antog upplägg och tidplan för arbetet med att revidera den FIN som utfärdades av domkapitlet 2020-02-12, där det varit ett viktigt mål att uppnå en bred delaktighet. Arbetet har utgått ifrån den nya modell för FIN som stiftet tagit fram och som innebär en något annorlunda disposition. Kyrkorådet fick under våren del av ett förslag från domprosten på de inledande delarna av FIN, som skickades ut för synpunkter från samtliga arbetslag, församlingsråd, samarbetsråd, utskott och olika verksamhetsgrupper. De synpunkter som inkom bildade utgångspunkt för fortsatt gemensamt arbete i seminarieform under våren. Efter intryck av seminariet och ytterligare bearbetning från domprostens och ledningsgruppens sida, förelåg ett utkast till pastoralt program vid kyrkorådets första sammanträde under hösten. I linje med beslutat upplägg och tidplan sändes materialet ut på nytt för inhämtande av synpunkter på helheten, åtföljt av seminarium. Förslaget är att kyrkorådet föreslår kyrkofullmäktige besluta att godkänna upprättat förslag till församlingsinstruktion för Lunds pastorat.

Barnkonsekvensanalys

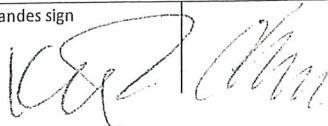
- ☐ Förslaget bedöms inte medföra några direkta eller indirekta konsekvenser för barn.
- ☒ Förslaget medför direkta eller indirekta konsekvenser för barn, se beslutsunderlag.

Domprosten föredrar ärendet vid kyrkorådets sammanträde.

Kyrkorådet föreslår kyrkofullmäktige besluta

att godkänna upprättat förslag till församlingsinstruktion för Lunds pastorat.

Justerandes sign

Utskriftsbestyrkande

2024-10-23

1

Plats och tid

Kyrkogårdsavdelningen, Kävlingevägen 40, Lund, kl. 18.30 – 22.10
Mötet ajournerat för paus kl. 19.40 – 20.00

Beslutande

Monica Molin (S), ordförande
Anneli Andersson (BA), 1 vice ordförande
Kenneth Ferm (POSK), 2 vice ordf.
Niclas Blåder, domprost
Anna Wramby Nihlgård (ÖKA)
Mats Leijman (POSK)
Ylva Hedin Larsson (POSK), tjug ers. för Maria Edholm (POSK)
Lars-Mikael Adrian (S), tjug ers. för Joakim Twete (S), ej § 106
Ann-Margreth Olsson (S)
John Lager (C)
Eric Hammarbro (S), tjug ers. för Kerstin Wimmer (ViSK) t.o.m. § 100
Kerstin Wimmer (ViSK), fr.o.m. § 101

Ersättare

Eric Hammarbro (S), fr.o.m. § 101 *100-101* *Ch*
Klara Kursis (ÖKA)

Övriga deltagande

Camilla Nilsson, fastighetschef
Lisa Karlsson, tf. ekonomichef, kanslisamordnare
Elisabeth Magyarósi, kanslijurist (sekr.)

Utses att justera

Kenneth Ferm (POSK)

Justerings plats och tid

Kiliansgatan 7, Lund, 2024-10-24

Underskrifter

Ordförande

Monica Molin

Paragrafer: 96 -110

Justerande

[Signature]

Sekreterare

Elisabeth Magyarósi

ANSLAGSBEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ

Lunds pastorat, kyrkorådet

Sammanträdesdatum

2024-10-23

Datum för anslags uppsättande

2024-10-24

Datum för anslags nedtagande

2024-11-18

Förvaringsplats för protokoll

Kiliansgatan 7, Lund

Underskrift

Elisabeth Magyarósi

Utskriftsbestyrkande

Till kyrkorådet

Församlingsinstruktion för Lunds pastorat

Sammanfattning av ärendet

Kyrkorådet inledde i början av året arbetet med revidering av FIN (församlingsinstruktionen). Detta i linje med de bestämmelser i kyrkoordningen som anger att kyrkorådet minst vart fjärde år ska pröva om det ska ske en ändring av FIN. Kyrkorådet har bett om synpunkter på materialet vid två tillfällen, senast i höst. De synpunkter som inkommit i september, och som bearbetats inom ramen för nu upprättat förslag, återges sammanfattningsvis nedan. Kyrkorådet har att bedöma om upprättat förslag kan lämnas vidare till kyrkofullmäktige för godkännande. FIN godkänns av kyrkofullmäktige och domprost var för sig.

Ärendet

Processen inleds

Nuvarande FIN för Lunds pastorat utfärdades av domkapitlet 2020-02-12. Vid årsskiftet 2023/2024 inledde domprosten samtal med ledningsgrupp och kyrkorådets presidium kring huruvida ändring ska ske och med vilken omfattning. Samsyn rådde kring att ett arbete med revidering skulle inledas, och kyrkorådet antog vid sitt sammanträde i februari (2024-02-28 § 13) ett upplägg och en tidplan för arbetet 2024. Styrande för tidplanen blev bl.a. stiftets besked om att instruktionen behöver vara klar för behandling i domkapitlet innan årets slut. Innan arbetet påbörjades kontaktades kontraktsprost Kristian Lillö, kontraktsprost i Helsingborgs kontrakt, och pastoratet har haft en löpande dialog med honom under hela processen.

I samband med att upplägg och tidplan antogs (se bilaga a), fastställdes också några ingångsvärden i arbetet. Framkom följande:

- Ledorden kan behållas, eventuellt med reviderade beskrivningar av dem.
- Fokusområden behöver en genomsyn. Vad bör vara fokusområden framåt i tiden?
- FIN i stort behöver skrivas fram på ett sådant sätt att det finns en röd tråd framöver mellan FIN, mål och verksamhetsplaner.
- Omvärldsbeskrivningen behöver ses över. Mycket arbete har gjorts betr. omvärldsbeskrivning och omvärldsanalys inom ramen för Utvecklingsplanen.
- Avsnittet som handlar om hur församlingarna arbetar med sitt uppdrag i anslutning till GUDM bör utformas så att det är utvärderingsbart och/eller mätbart.

Den sista punkten ovan har, som ett resultat av avstämning med stiftet, sedermera lämnats därhän.

Ny mall för FIN

När revideringsarbetet påbörjades var det känt att det i stiftet pågick en översyn av modellen för arbetet med församlingsinstruktioner i stiftet. Strax före sommaren fastställde domkapitlet den nya modellen, som då blev möjlig att använda. Från och med årsskiftet 2024/2025 blir den obligatorisk. Efter avstämning med kyrkorådet beslutades att den nya modellen skulle användas för pastoratet. Detta för att inte redan från början ha en instruktion som till sin form är "gammal". Pastoratet blir därmed något av en pilot, då användningen av den nya modellen ännu inte prövats. Den nya mallen innebär i stora drag en annan disposition; fokusområdena de närmaste fyra åren kommer sist, efter programmet för den grundläggande uppgiften och ansvarsfördelningen. I den gamla mallen var ordningen den omvända. Disponeringen av prästtjänster har fått en mer framskjuten plats. Det finns också detaljerade anvisningar gällande innehållet i det pastoral programmet; i texten ska pastoratet utifrån sin omvärldsbeskrivning förklara hur den grundläggande uppgiften utförs, därtill ska avsnittet numera innehålla sådant som tidigare ingick i en särskild formaliadel. Vad gäller disponeringen av prästtjänster, så är uppgifterna i bifogat underlag baserade på förslag till budget 2025.

Arbete pågår på stiftet med att verkställa domkapitlets beslut om en ny mall. Den är rent tekniskt ännu inte tillgänglig, även om innehållet som sådant är beslutat. Dessa praktiska skäl är anledningen till att det bilagda förslaget till FIN inte är inmatat i mallen. Förslaget innehåller dock samtliga delar i FIN, det vill säga det som kyrkorådet och därefter kyrkofullmäktige har att ta ställning till. Kansliet bevakar den nya mallens publicering.

Beredning och delaktighet

Kyrkoordningen föreskriver att församlingsråden ska vara delaktiga i arbetet (57 kap. 5 §) och att det avgörs lokalt i vilken form det samarbetet lämpligen kommer till uttryck mer konkret. I linje med beslutad tidplan fick kyrkorådet i mars ta del av ett förslag från domprosten gällande de inledande delarna av FIN, däribland omvärldsbeskrivningen. Materialet skickades ut för synpunkter, där kyrkorådet ville ha svar på följande frågor:

1. Känner ni igen Lunds pastorat och dess omvärld i beskrivningen i texten? Finns det något ni skulle vilja ändra eller lägga till?
2. Vad är viktigt i att vara kyrka nu och i framtiden?
3. Vilka utmaningar ser ni för Lunds pastorat de närmaste fyra åren, 2025 – 2028?
4. Vilket/vilka områden anser ni att pastoratet ska prioritera och fokusera på under åren 2025 – 2028?

För att skapa en så bred delaktighet som möjligt skickades materialet till följande grupper:

-Samtliga arbetslag i pastoratet

-Församlingsråd

-Samarbetsrådet

-Utskott

-Verksamhetsgrupper; vuxenkör i Torns församling, konfirmationsgrupp i Norra Nöbbelövs församling, ungdomsgrupp i Lunds Allhelgonaförsamling, barngrupp i Lunds östra stadsförsamling, Lunds domkyrkas vänner, internationella gruppen i S:t Peters klostrets församling, samt miljögruppen i Helgeands församling.

Många konstruktiva synpunkter inkom gällande både form och innehåll, och återkoppling kom från i stort sett samtliga grupper. Domprosten tillsammans med ledningsgruppen ställde samman inkomna synpunkter i syfte att utröna om, och i så fall i vilka avseenden, det fanns gemensamma nämnare. Framkom ett ganska brett spektrum, även om vissa mönster i svaren kunde urskiljas. Med utgångspunkten att nå en samsyn i uttryckssätt och urval vad gäller prioriteringar och fokus, kallade kyrkorådets ordförande och domprost till seminarium under våren. Vid detta tillfälle (28 maj) fick kyrkoråd, ledningsgrupp, och ordförandena i församlingsråden delge för varandra de synpunkter som lämnats in och ett gemensamt arbete ägde rum för att börja forma ett innehåll till det pastoralprogrammet olika delar.

Efter vårens seminarium tog ett arbete vid som innebar att ledningsgruppen, utifrån det arbetsmaterial som nu fanns efter seminariet, utarbetade ett förslag på hur uppdraget för pastoratet gestaltas i Gudstjänst, Undervisning, Diakoni och Mission.

Till kyrkorådets sammanträde i september fanns ett utkast till samtliga textavsnitt i det pastoralprogrammet; *Pastoratets omvärld*, *Pastoralt program för den grundläggande uppgiften*, *Fördelning av ansvaret för den grundläggande uppgiften mellan församlingarna i pastoratet*, och *Pastoratets fokusområden de kommande fyra åren*. Kyrkorådet sände åter ut materialet för inhämtande av synpunkter - till arbetslag, församlingsråd, samarbetsråd och utskott.

Enheterna fick svara på följande frågeställningar:

1. En viktig ingång är att det finns en röd tråd i FIN från omvärldsanalysen till de pastoralprioriterade områdena. Är den tydlig?
2. Om inte – hur kan den förtydligas?
3. Är det tydligt hur FIN i sin nuvarande form kan användas som ett styrdokument som styr övriga processer i pastoratet?
4. Om inte – hur förtydligas det?
5. Är det tydligt att arbetet med de pastoralfokusområdena genomsyras av ledorden?
6. Om inte – hur förtydligas det?

Synpunkter från församlingsråd m.fl. enheter på Pastoralt program

I responsen från församlingsråd m.fl. enheter framkom att det behövde läggas en del arbete på att förtydliga på vilket sätt och i vilka avseenden som omvärlden påverkar valet av pastoralfokusområden de kommande fyra åren. Synpunkterna var till god hjälp, med många konstruktiva förslag på hur detta skulle kunna gestaltas. En annan gemensam nämnare i återkopplingen var att Utvecklingsplanen för Lunds pastorat satt för stor prägel på dokumentet, i sådan utsträckning att FIN kunde tolkas vara underordnad Utvecklingsplanen i stället för tvärtom. Texten omarbetades inför oktoberseminariet utifrån dessa synpunkter, och det gjordes också en tydligare koppling mellan fokusområdena och ledorden. Vid seminariet delade ordförandena i församlingsråden synpunkter med varandra och med kyrkorådet. Det rädde en bred samsyn i valet av fokusområden, och ytterligare några önskemål om förtydliganden framfördes vilka har inarbetats i nu upprättat förslag (bilaga b).

Församlingsinstruktioner har skrivits regelbundet i Svenska kyrkans församlingar i snart 25 år. Intentionen är att församlingar mer strukturerat ska få syn på sin omgivning för att därifrån i bred delaktighet arbeta fram vad som är just den församlingens primära fokusområde under de

närmaste åren för att Guds rike ska kunna utbredas på bästa sätt just där församlingen är belägen. Det är detta som Lunds pastorat nu har gjort under det senaste året. Resultatet är framtidsinriktad och strategiskt och hjälper oss att visa i vilken riktning vi bör gå. Men resultatet av arbetet är också att många har fått mötas, lära känna varandra och dela reflektioner om Svenska kyrkans framtid i Lund.

Förslag till beslut

Kyrkorådet föreslår kyrkofullmäktige besluta

att godkänna upprättat förslag till församlingsinstruktion för Lunds pastorat.

Barnkonsekvensanalys

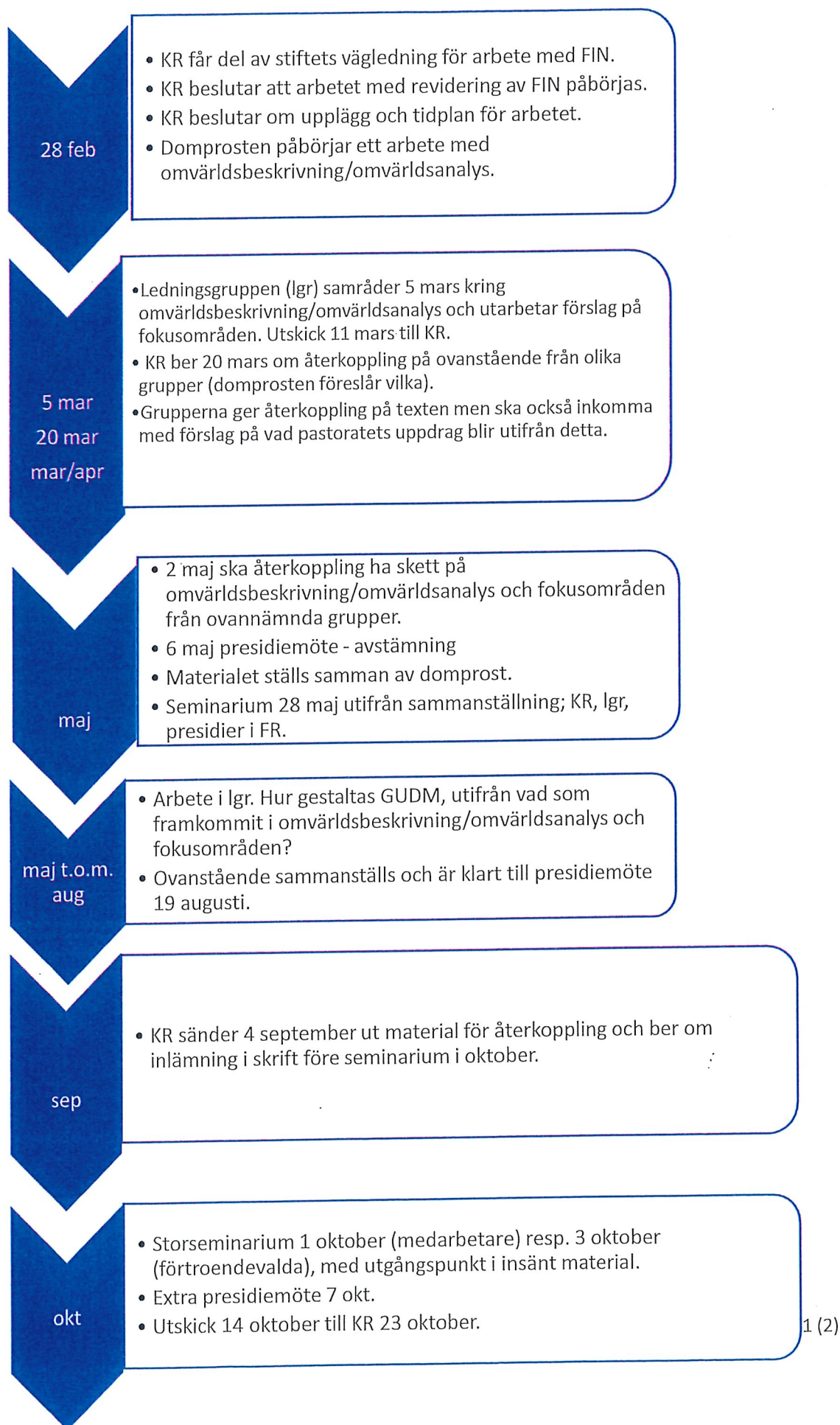
- ☐ Förslaget bedöms inte medföra några direkta eller indirekta konsekvenser för barn.
- ☒ Förslaget medför direkta eller indirekta konsekvenser för barn, se bilaga.

.....
Niclas Blåder
Domprost

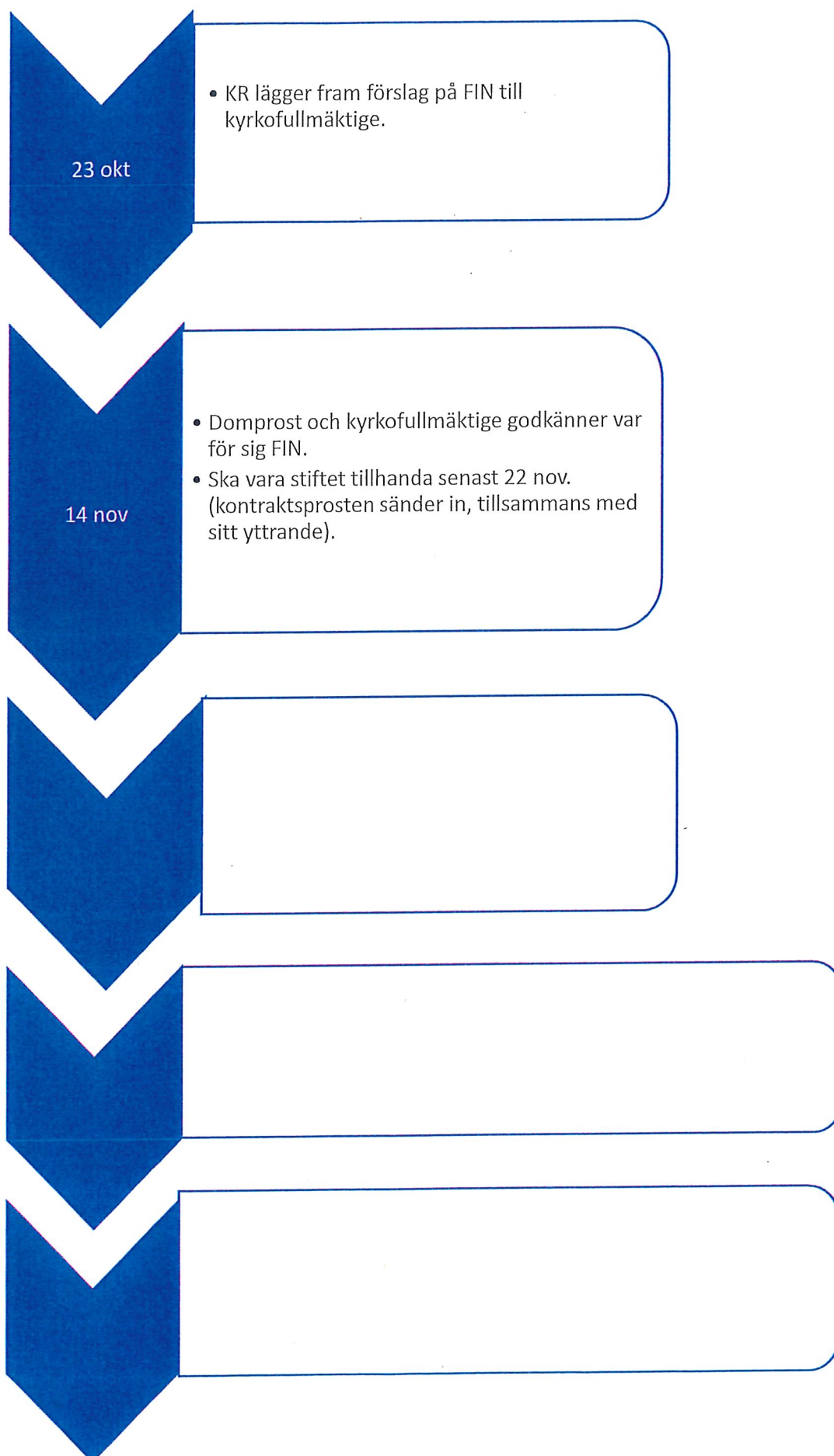
Bilagor:

- a) Upplägg och tidplan för arbetet med FIN.
- b) Upprättat förslag till reviderad FIN för Lunds pastorat.
- c) Barnkonsekvensanalys.

Upplägg och tidplan för arbetet med FIN, uppdaterad 2024-04-12.

Upplägg och tidplan för arbetet med FIN, uppdaterad 2024-04-12.

Församlingsinstruktion för Lunds pastorat i Lunds kontrakt

Fakta om pastoratet

Pastoratet består av följande församlingar:

Lunds domkyrkoförsamling

Helgeands församling

Lunds Allhelgonaförsamling

Lunds östra stadsförsamling

Norra Nöbbelövs församling

S:t Peters klostets församling

Torns församling

Befolkning

101 942 personer

Kyrkotillhöriga

46 491 personer

Andel tillhöriga i procent

45,6 %

Pastoralt program

Pastoratets omvärld

Lund är en mångfacetterad stad. I Lund bor människor med olika livssituationer, bakgrund, värderingar, intressen och arbeten. Varje människa är unik och bär på sin livshistoria och längtan. Var och en av alla dessa människor är kyrkans skatt.

Lund är innerstad, stadsdelar och landsbygd. Lunds kommun sträcker sig utanför staden med flera mindre tätorter, vars församlingar inte tillhör Lunds pastorat. Inom det område som utgör Svenska kyrkan Lund bor 95 % i staden. Utanför staden öppnar sig landsbygden med tätorterna Stångby och Vallkärra, där sex av pastoratets 14 kyrkor finns.

Lund är en gammal stad. En rik, kulturell och kyrklig historia präglar Lund. Under tusen år har Lund varit en centralpunkt i Danmark/Sverige för kyrka och samhälle.

Lund är en kunskapsstad. Universitetet grundades 1666 och har idag 46 000 studenter och 8000 anställda fördelade på campus i Lund och andra städer. Utbildningsnivån i Lund är hög, över 70% av alla mellan 25–64 år har eftergymnasial utbildning. Andelen disputerade är 6%. Lund utmärker sig i gymnasieskolornas dragningskraft för elever utanför kommunen. Den akademiska prägeln bidrar till höga prestationskrav hos många ungdomar. Skånes universitetssjukhus, beläget i Lund och Malmö, är det tredje största sjukhuset i Sverige.

Lund är en kulturell stad. Med en lång kyrklig och akademisk historia är det kulturella livet väl utbyggt i Lund. Universitetet bjuder på akademiska traditioner som tar sig uttryck även i den offentliga miljön. Kulturlivet är starkt med ett rikt musikliv med många körer, en mängd kulturella föreningar och föreläsningstillfällen.

Lund är en expanderande stad. Av dagens 130 000 invånare bor drygt 101 000 i den del av kommunen som utgörs av Lunds pastorat. Till 2040 beräknas kommunen öka till 160 000 personer och över 20 000 nya bostäder planeras. Befolkningstillväxten är högre än genomsnittet i Sverige och har varit konstant under längre tid.

Lund är en internationell stad. Universitetet och de högteknologiska företagen är en stor arbetssektor och bidrar till inflyttningen från andra länder. En del bor några år i Lund och flyttar sedan vidare, andra stannar här för gott. Här finns flera skolor med engelska som undervisningsspråk. I Lund finns också många som kommit hit som flyktingar. Andelen invånare som är födda utanför Sverige ökar totalt och utgör 23% av befolkningen.

Lund är en pendlarstad. 40 000 personer pendlar in till Lund och 23 000 personer pendlar ut. En orsak är att bostadspriserna ligger mer än 50% över riksgenomsnittet och många bosätter sig utanför Lunds tätort för att pendla in till arbete och skola.

Lundabon är ung – eller gammal. Medelåldern i Lund är 39 år. Anledningen är den höga andelen unga vuxna, mellan 20-30 år – nästan dubbelt så hög som riksgenomsnittet – som framförallt studerar vid universitetet. Eftersom denna grupp har låga inkomster, är medelinkomsten lägre än genomsnittet i Sverige, trots att arbetslösheten är låg. Bland de unga är den psykiska ohälsan, liksom i riket i övrigt, stor. Samtidigt kommer antalet personer över 80 år att öka markant de kommande åren på grund av den stora gruppen 40-talister som bor i staden.

Lund är en trygg stad, men med utmaningar. Generellt är upplevelsen av trygghet hög enligt mätningar, men den beror på var man bor eller befinner sig. Kriminalitet och förekomsten av droger bidrar till otrygghet. På det individuella planet har många socioekonomiska utmaningar och upplever en psykosocial utsatthet, ensamhet och en brist på stöd från samhället som skapar stor oro.

Lundabon lever i en global värld. Världen har bland annat genom nya resvanor, immigration och nya kommunikationsformer blivit ”mindre”. Det som händer i andra delar av världen kan kort därefter också påverka lundabon. Ibland konkret, andra gånger mentalt.

Lundabons relation till kyrkan och andlighet. Lundabon är i något lägre grad (45,6 %) än riksgenomsnittet (52,1 %), medlem i Svenska kyrkan, även om skillnaden har minskat de senaste åren. Samtidigt är gudstjänstdeltagandet, räknat per tillhörig, något högre. Hos vissa finns ett intresse för och en nyfikenhet på andliga frågor och en längtan efter att erövra ett språk för kristen tro. Hos många andra är det intresset svagare. Lunds internationella befolkning tillhör många olika religioner och kristna samfund. En del av dem söker sig till Svenska kyrkan. Kyrkan är en viktig del av stadens kulturarv och över 700 000 turister besöker årligen domkyrkan.

Lund är en stad med stark ekumenik. Lunds kristna råd har tio medlemsförsamlingar, förutom Svenska kyrkans församlingar, och träffas regelbundet för gemensam bön, dialog och arrangemang. Det ekumeniska arbetet kommer även till uttryck inom institutionssjälavården och i diakonala verksamheter.

Pastoralt program för den grundläggande uppgiften

Närvarande, bedjande och försonande är Svenska kyrkan Lunds ledord och ska genomsyra allt vi gör och är. Ledorden är vår vision och vår mission. Att vara *jordens salt* i Lund är att leva med och efter dessa tre ledord:

Närvarande. Gud är närvarande där människor finns och är nära i livets alla skeden. Svenska kyrkan Lund ska vara närvarande i var tid, i samhället och bland alla åldrar. Kyrkan ska ta ett särskilt ansvar för människor i utsatthet, för barn och unga, och ska bejaka tillvarons mångfald.

Bedjande. Gud verkar genom sin Ande i och genom allt. Svenska kyrkan Lund ska leva av bön och över tid och rum forma en hållbar gemenskap som kännetecknas av tro och trovärdighet. Kyrkan ska, förankrad i trons mysterium, tjäna och vittna om Jesus Kristus.

Försonande. Gud vill att människor ska leva i fred med sig själva, varandra, skapelsen och Gud. Svenska kyrkan Lund ska räcka försoningens gåva vidare, ett verktyg att använda i mellanmännsliga relationer och för världens helande. Kyrkan ska arbeta för försoning och vara en försonande röst i samhället.

Svenska kyrkan Lund vilar i sin evangelisk-lutherska identitet, som folkkyrka och gemenskapskyrka. De olika församlingarna står var och en i sin kontext och är präglade av sin historia och kyrkliga tradition. Tillsammans ska församlingarna sträva efter att leva med, och förmedla, det evangelierna berättar om Jesus.

Den grundläggande uppgiften: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission är en helhet och en uppgift för alla församlingar. Den ska beröra hela skapelsen, alla aspekter av liv, människor i alla åldrar, medlemmar såväl som icke-medlemmar.

Gudstjänst. Svenska kyrkan Lund ska vara en bedjande kyrka med ett rikt och varierat gudstjänstliv fördelat över veckans dagar. Gudstjänsterna ska gestalta en inkluderande mångfald av liturgier, böner, musik och förkunnelse. Människor i alla åldrar och med olika bakgrund ska ges möjlighet att bli berörda av Gud. Gudstjänsterna ska möta den enskilde i sitt liv, stå för öppenhet och hopp, men också vara utmanande och ge en längtan efter djup. Musik är ett viktigt språk för Guds tilltal. Gudstjänster och kyrkliga handlingar ska kunna firas på andra språk än svenska.

Undervisning. Undervisning är en övning i dialogens och försoningens tjänst. Undervisning sker när människor finner nya perspektiv och djup hos sig själva, Gud och livet.

Undervisningen ska verka för människors andliga utveckling och existentiella hälsa och ge fördjupad kunskap om livet, kristen tro och erfarenheter av kristet liv. Undervisningen ska vara inkluderande och mångfaldig. Undervisning ska kunna ske på olika sätt utifrån var varje människa befinner sig. Människor i alla åldrar ska få möjlighet att växa genom livet.

Diakoni. Diakoni är ett försoningens arbete som rör relationen till Gud, skapelsen, medmänniskan och oss själva. Diakonin ska vara Guds händer i den konkreta situationen och en kritisk röst i samhället och kyrkan. Diakonin ska stå på de utsattas sida och särskilt värna om barnen. I självvård och samtal ska människor få mötas och beredas trygga rum. Kyrkan ska tillsammans med alla av god vilja gestalta Guds kärlek.

Mission. Guds mission är i sin fullhet dold för oss och verkar genom skapelsen. Kyrkans mission är att människor – genom gudstjänst, undervisning och diakoni – ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Kyrkans mission har del i Guds mission med världen. Mission för Svenska kyrkan Lund är dess vision: närvarande, bedjande och försonande. Missionen ska verka för en andlig, ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.

Formaliadel

I Lund finns 14 kyrkor och en kyrkobyggnad, där stadskyrkorna har generösa öppettider, och landsbygdskyrkorna har öppet helger och under sommaren. Pastoratet och församlingarna kommunicerar rikligt genom hemsidor, på sociala medier och genom tryckt material.

Pastoratets växel är öppen kl. 8.30-16 och pastorsexpeditionen är öppen och bemannad kl. 9-15. Medarbetare nås via mejl eller telefon. Dygnet runt finns en bemannad beredskap för akuta händelser som går via polisen. Sjukhuskyrkan har beredskap dygnet runt. Det finns två trygghetspunkter i pastoratet som kan aktiveras när samhällssituationen så kräver. Gudstjänst firas varje vecka på engelska och kyrkliga handlingar kan även ske på spanska, tyska och franska. I Helgeands församling ligger S:t Laurentii kyrka som är en fristående stiftelse, där gudstjänsterna firas enligt Svenska kyrkans ordning och verksamheten står under biskopens tillsyn.

Fördelning av ansvaret för den grundläggande uppgiften mellan församlingarna i pastoratet

Pastoratet organiserar sju församlingar, pastorsexpedition, förskolor, begravningsverksamhet och kansli. Det finns också gemensam verksamhet som är förlagd till en viss församling, såsom studentprästarbetet, diakonicentralen, familjerådgivningen, pilgrimsarbetet och sjukhuskyrkan. I Lunds östra stadsförsamling finns en samarbetskyrka mellan Svenska kyrkan och EFS.

Pastoratet är inne i en brytningstid där ett större förändringsarbete krävs för att möta framtiden. Sedan 2022 arbetar pastoratet med en strategisk plan, kallad "Utvecklingsplan för Lunds pastorat" som strävar efter att ge en god pastoral hållbarhet i en ny tid i samklang med en långsiktig ekonomisk hållbarhet. Detta innebär att ett arbete med förändrat uppdrag för församlingarna inletts, som ska implementeras under de kommande åren. Resurser kommer att kraftsamlas i så kallade noder. Noder är ett sätt att beskriva hur en församling blir knutpunkt för en eller flera verksamheter som i denna församling får en starkare ställning. Syftet är att kunna kraftsamla med utgångspunkt i vad omvärldsanalys och teologisk reflexion säger om vägen vidare för kyrkan. Att vara nod innebär att bistå pastoratet som helhet med expertkunskap på området och att ansvara för att det liv och den verksamhet som knyts till noden får utrymme i kyrkan i Lund. Samverkan och samarbete mellan församlingarna kommer genom arbetet med noderna att stärkas.

I alla församlingar ska den grundläggande uppgiften utföras med gudstjänster, undervisning, diakoni och mission. Varje församling har uppdraget att vara närvarande i lokalsamhället och att samverka med lokala aktörer, samt ett särskilt uppdrag att arbeta med undervisning och lärande.

De kommande åren kommer församlingarna i pastoratet att ha ett särskilt ansvar för noderna på följande sätt:

Lunds domkyrkoförsamling: konfirmander, vuxna, oratorieverksamhet, nätverk för kultur, samhälle, ekumenik och universitet, uppdraget att vara stiftskatedral, studentprästverksamhet. (Pilgrimsverksamheten är placerad här.)

Lunds Allhelgonaförsamling: unga, konfirmander, vuxna, "funkis"/personer med intellektuell funktionsnedsättning, oratorieverksamhet, familjerådgivning, sjukhuskyrkan.

S:t Peters Klosters församling: barn och familj, oratorieverksamhet.

Lunds östra stadsförsamling: barn och familj, konfirmander, vuxna.

Norra Nöbbelövs församling: barn och familj, konfirmander, unga.

Torns församling: barn och familj, konfirmander.

Helgeands församling: diakonal nod. (Diakonicentralen är placerad här).

Disponering av prästtjänster inom pastoratet

Pastoratet

- Domprost: 1,0

Lunds domkyrkoförsamling

- Församlingsherde: 1,0
- Komminister 5,0
- Domkyrkokaplan: 0,5

Helgeands församling

- Församlingsherde: 1,0
- Komminister 1,5

Lunds Allhelgonaförsamling

- Församlingsherde: 1,0
- Komminister: 2,0

Sjukhuskyrkan

- Komminister: 4,0

Lunds östra stadsförsamling

- Församlingsherde: 1,0
- Komminister: 5,5

Norra Nöbbelövs församling

- Församlingsherde: 0,5
- Komminister: 1,5

Torns församling

- Församlingsherde: 0,5
- Komminister: 1,5

S:t Peters klostets församling

- Församlingsherde: 1,0
- Komminister: 2,25

Pastoratets fokusområden de kommande fyra åren

Svenska kyrkan Lund lever och verkar i en specifik kontext, beskriven i omvärldsanalysen, och bär på ett andligt och materiellt arv. Förutsättningarna leder till fem fokusområden i utförandet av den grundläggande uppgiften de kommande fyra åren. Varje fokusområde ska genomsyras av de tre ledorden: *Närvarande*, *bedjande* och *försonande* som tillsammans hjälper oss att vara *jordens salt*.

1. Barn och unga

Barn har en särställning i Svenska kyrkan. Andelen unga vuxna i Lund är nästan dubbelt så hög som riksgenomsnittet. Den psykiska ohälsan hos barn och unga är ökande även i Lund. Kunskapen och intresset för kristen tro och kyrka tillgodoses inte i samma utsträckning av skola och äldre generationer som förr.

- Liksom Jesus var *närvarande* bland barnen, ska kyrkan vara det.
- Kyrkan ska skapa *bedjande rum* för barn och unga.
- Kyrkan ska vara en trygg och öppen plats för barn och unga där *försoning* kan ske.

2. Undervisning och lärande

I en tid när kyrkan till viss del marginaliseras, kvarstår samtidigt de existentiella frågor som kyrkan i tvåtusen år sökt besvara. För att uppleva Guds närvaro krävs inte kunskap, men den kan fördjupas av undervisning och lärande. Kyrkan måste arbeta långsiktigt för att ge både medlemmar och icke medlemmar kunskap om kristen tro och möjlighet till erfarenheter av kristet liv. Kyrkan ska bereda plats för varje människas andliga utveckling och existentiella frågor. Musik, konst, litteratur och kroppslig gestaltning är viktiga uttryck och redskap. Undervisning och lärande ska vända sig till alla åldrar. Varje person som önskar konfirmeras ska beredas möjlighet.

- Kyrkan ska vara *närvarande* för varje människa som söker kunskap.
- Kyrkan ska hjälpa människor att genom bön fördjupa kunskapen om Gud, sig själv och tillvaron.
- *Försoning* bottnar i förståelse och förståelse underlättas av undervisning och lärande.

3. Att möta människor i en växande och mångfacetterad stad

Lund är en växande stad och nya bostadsområden tillkommer där kyrkan i nuläget inte har fasta lokaler. Att vara kyrka i en sådan miljö, med många nyinflyttade utan tidigare relationer till och i platsen, kräver nya arbetssätt och pastoral reflexion i en tid med ekonomiska utmaningar.

- Kyrkan måste hitta nya sätt att vara *närvarande* i nya stadsdelar.
- Hur kan kyrkan i *bön* och handling synliggöras i Lunds alla delar?
- Hur kan kyrkan verka för *försonande* möten i en växande stad?

4. Kommunikation och dialog

Den levande kommunikationen – alla som kommer i kontakt med kyrkan – är vår viktigaste resurs. Därtill behövs professionellt utarbetad och riktad kommunikation, som måste utformas så att såväl församlingsaktiva som övriga lundabor nås. Vi ska nyttja fördelarna med att vara ett pastorat, utan att ge avkall på församlingarna som den grundläggande enheten.

- Kommunikationen ska visa på Guds och kyrkans *närvaro* i varje människas liv.
- Kommunikationen ska bjuda in till *bön* och handling i Jesu efterföljd.
- Kommunikationen ska hjälpa människor till *försoning* i en komplex värld.

5. Hållbarhet – andligt, ekologiskt, ekonomiskt och socialt

Skapelsens hållbarhet – i andlig, ekologisk, ekonomisk och social bemärkelse – måste genomsyra allt kyrkan gör. Evigheten är kyrkans perspektiv. Det påbörjade arbetet med noder är en viktig väg framåt liksom arbetet med miljödiplomering och mångfaldsvision.

- För kyrkans långsiktiga *närvaro* krävs ett hållbart förhållningssätt.
- I *bön* och handling ser vi människors utsatthet och låter det diakonala perspektivet vara ledande för kyrkan.
- Vi måste som människor och kyrka *försona* oss med varandra, samhället, skapelsen och Gud för att världen ska vara hållbar.

Av Lunds stifts domkapitel fattade beslut gällande församlingens huvudgudstjänst

Minsta antal huvudgudstjänster med nattvard

Lunds stifts domkapitel har beslutat:

att minsta antal huvudgudstjänster i en församling som ingår i ett pastorat som består av tre eller fler församlingar ska vara 24 per kyrkoår, varav 12 med nattvard. I pastoratet ska antalet huvudgudstjänster med nattvard fördelas mellan församlingarna så att gudstjänstfirare kan fira huvudgudstjänst med nattvard vid minst 36 olika tillfällen under ett kyrkoår.

☒ Genom att underteckna församlingsinstruktionen intygar vi att detta följs i pastoratet.

Fördelning av huvudgudstjänster i pastoratet

I varje pastorat ska en huvudgudstjänst i form av den allmänna gudstjänsten firas alla söndagar och kyrkliga helgdagar. För ett pastorat ska domkapitlet i församlingsinstruktionen besluta vad som ska gälla beträffande huvudgudstjänster i församlingarna. Lunds stifts domkapitel har beslutat att minsta antal huvudgudstjänster i en församling som ingår i ett pastorat ska vara 24 per kyrkoår, dock måste det i pastoratet firas huvudgudstjänst alla söndagar och kyrkliga helgdagar.

Ange nedan hur huvudgudstjänsterna i pastoratet är fördelade mellan församlingarna.

62 stycken gudstjänster i Lunds domkyrkoförsamling

55 stycken gudstjänster i Helgeands församling

55 stycken gudstjänster i Lunds Allhelgonaförsamling

55 stycken gudstjänster i Lunds östra stadsförsamling

50 stycken gudstjänster i Norra Nöbbelövs församling

55 stycken gudstjänster i S:t Peters klostrets församling

50 stycken gudstjänster i Torns församling

Dispens från kyrkoordningens regler om församlingens huvudgudstjänst

Lunds stifts domkapitel kan ge dispens för att fira huvudgudstjänst med annan församling i Svenska kyrkan eller med annat kristet samfund. Om ni planerar att göra det de kommande åren fyller ni i fälten nedan. I och med att domkapitlet utfärdar församlingsinstruktionen beviljar de också dispens under de fyra år församlingsinstruktionen gäller.

Avsnittet är inte aktuellt för Lunds pastorat att fylla i.

Beslut gällande präster och kyrkomusiker

Präster

Stiftsstyrelsen i Lund stift beslutade 2023-10-24 § 92, S-2023-0645, om minsta antal präster i pastoratet.

☒ Genom att underteckna församlingsinstruktionen intygar vi att beslutet följs i pastoratet.

Kyrkomusiker

Lunds stifts domkapitel har beslutat följande:

- I varje pastorat med över 5000 tillhöriga ska det finnas minst en kyrkomusiker på A-nivå. I varje församling som ingår i ett sådant pastorat bör det finnas minst en kyrkomusiker på B-nivå.

Domkapitlet kan medge undantag från vad som anges ovan.

☒ Genom att underteckna församlingsinstruktionen intygar vi att beslutet följs i pastoratet.

Beskrivning till hjälp för barnkonsekvensanalys vid beslut

Diarienummer:	Ärendets namn: Församlingsinstruktion för Lunds pastorat
---------------	--

1. Frågan berör ett enskilt barn, barn i allmänhet eller en definierad bestämd grupp barn:

Barn i allmänhet och barn i kyrklig verksamhet.

2. Barn berörs av denna fråga, direkt eller indirekt, på följande sätt:

A. Förslaget innebär att hänsyn tagits till *barn som är i behov av särskilt stöd*, på följande sätt:

Att vara en närvarande och inkluderande kyrka är att ge alla barn, oavsett behov av stöd, möjlighet både att få komma till kyrkan och att få möta kyrkan där barnet befinner sig, om det är möjligt.

I Lunds pastorat ska alla barn vara välkomna och inkluderade. Det finns ett särskilt arbete i Allhelgonaförsamlingen med verksamhet, gudstjänstfirande och kunskapsresurser kring barn med intellektuella funktionsnedsättningar. Samtidigt möter vi i varje församling barn med behov av särskilt stöd och anpassningar. Därför sker ett arbete och kunskapsutveckling kontinuerligt för att än mer aktivt arbeta med dessa frågor.

B. Förslaget innebär att hänsyn tagits till *barns sociala och ekonomiska förutsättningar*, på följande sätt:

Att vara en försonande kyrka är att ge barn möjlighet till upprättelse och befrielse.

Försoning kan för barn innebära att få vara en del av ett sammanhang och verksamhet utan att begränsas av barnets och familjens socioekonomiska situation. Alla barn ska ha möjlighet att ta del i vår verksamhet, oavsett ekonomiska förutsättningar och barnfamiljer är en prioriterad grupp inom diakonin. Måltider och verksamhet är ofta gratis för barn, och då en avgift tas ut är den låg och det finns möjlighet till att få den betald via diakonala medel.

C. Förslaget innebär att hänsyn tagits till *barns kulturella och andliga rättigheter*, på följande sätt:

Att vara en bedjande kyrka är att bejaka barns kulturella och andliga rättigheter.

I pastoratet firas gudstjänster med barn på många olika sätt varje söndag och med flera andakter i veckan. Vissa församlingar (S:t Peters klostrets församling, Lunds östra stadsförsamling, Torns församling, Norra Nöbbelövs församling) har ett särskilt fokus och uppdrag på att tillvarata barnens andliga rättigheter och verka för barns andliga fördjupning, men i alla församlingar ska barn beredas plats för att utforska sin andlighet. Kyrkorummen är mötesplatser för kultur och andlighet, vilka i flera fall också berikats med pedagogiskt material och verksamhet för fördjupad kunskap och erfarenhet.

D. Förslaget innebär att hänsyn tagits till *barns rätt till liv, god hälsa, utveckling, säkerhet och överlevnad*, på följande sätt:

Genom uppdraget som varje församling har att vara närvarande i lokalsamhället och att samverka med lokala aktörer sker ett aktivt arbete för barnens rätt till liv, god hälsa, utveckling, säkerhet och överlevnad.

Genom skolsamarbeten, föreningssamverkan och lokala nätverksgrupper arbetas aktivt för att främja barnens situation. Familjerådgivningens verksamhet stödjer barnens hälsa genom att skapa goda förutsättningar för relationer i familjen och på sjukhuset sker ett aktivt arbete på barnavdelningarna.

E. Förslaget innebär att *barns bästa* har beaktats, på följande sätt:

Att vara en närvarande, bedjande och försonande kyrka är att verka för barnens bästa. Barnen har en särställning i kristen tro, vilket ska genomsyra alla dimensioner av kyrkans uppgift: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission.

I pastoratet finns både särskild verksamhet och gudstjänster anpassade för barn, och ett välkomnande inkluderande i alla de sammanhang som är öppna för alla åldrar. I det strategiska arbetet fokuserar ett flertal noder på barn: Barn och familj, Konfirmander, Unga, Funkis och Familjerådgivning. Barn och unga är ett särskilt fokusområde för Svenska kyrkan Lund.

3. Barns synpunkter i denna fråga är följande:

En konfirmationsgrupp i Norra Nöbbelövs församling, en ungdomsgrupp i Allhelgonaförsamlingen, och en barngrupp i Lunds östra stadsförsamling har lämnat synpunkter på utkast till instruktionen. De har svarat på följande frågeställningar:

1. Känner ni igen Lunds pastorat och dess omvärld i beskrivningen i texten? Finns det något ni skulle vilja ändra eller lägga till?
2. Vad är viktigt i att vara kyrka nu och i framtiden?
3. Vilka utmaningar ser ni för Lunds pastorat de närmaste fyra åren, 2025-2028?
4. Vilket/vilka områden anser ni att pastoratet ska prioritera och fokusera på under åren 2025-2028?

I svaret på första frågan lyftes stress och psykisk ohälsa. Svaren på fråga två handlade om gemenskap, mötesplatser, inkludering och en öppen kyrka som genom sina aktiviteter (däribland sång och musik) når utanför söndagens gudstjänst. Identifierade utmaningar var den minskande andelen medlemmar och bristen på kunskap om kristen tro. I svaret på den sista frågan lyftes behovet av att satsa på verksamheter för barn och unga, ta vara på deras engagemang och ha synligare utåtriktad kommunikation.

4. Förslag till beslut

Kyrkorådet föreslår kyrkofullmäktige besluta att godkänna upprättat förslag till församlingsinstruktion för Lunds pastorat.

5. Analys

En sammanfattande analys av de konsekvenser förslaget till beslut innebär för barn:

Med ledorden närvarande, bedjande och försonande vill Lunds pastorat vara en kyrka för barn och unga. Barn och unga är ett särskilt fokusområde för Svenska kyrkan Lund.